

DOCCU**Розвиток громадянських компетентностей в Україні**

ШВЕЙЦАРСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ ОСВІТНІЙ ПРОЕКТ

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Швейцарська Конфедерація

Швейцарсько-український освітній проект «Розвиток громадянських компетентностей в Україні»

На шляху до побудови європейського, демократичного суспільства України необхідно здійснити ряд системних перетворень. Угода про асоціацію між

Україною та ЄС, що буда ратифікована 20 вересня 2014 року, ще раз підкреслила верховенство демократичних принципів, прав людини та основоположних свобод. Імплементация зазначеної Угоди передбачена до 2017 року, а це означає велику роботу до практичної розбудови демократичного суспільства – впровадження системного підходу до вивчення публічних процесів, пов'язаних з реалізацією владних повноважень органів державного

управління і місцевого самоврядування. Це вимагає формування системної парадигми демократичного врядування, яка органічно поєднала б у собі всі ці суспільні явища і процеси, породжені демократизацією державного управління.

Сучасна практика державного управління в Україні свідчить про неефективність традиційних механізмів державного управління та про необхідність запровадження нових концепцій публічного адміністрування та менеджменту, що відповідають потребам часу. Це, зокрема “добре врядування”(англ. good governance), яке вважається необхідним елементом демократичного політичного режиму. Основною особливістю зазначеної концепції є побудова діяльності органів влади із залученням організацій громадянського суспільства та приватного сектору. Демократичний політичний процес має дати громадянам реальну можливість бути його учасниками. Для цього необхідно сприяти забезпеченню свободи дій та вираження особистості, адже "свобода і можливість для особи діяти і виражати себе становлять найважливіші показники чесного і вмілого управління". Це модель демократичного врядування, яка є на сьогодні найбільш привабливою для України, оскільки вона сприяє взаємодії держави і суспільства. Запровадження цієї моделі потребує відповідної політики, зокрема в галузі освіти.

У цьому контексті особливого значення набуває утвердження принципів демократичного врядування у місцевих громадах через поширення знань з освіти для демократичного громадянства та освіти з прав людини (ОДГ/ОПЛ). Освіта для розвитку демократії в Україні є комплексним напрямом державно-громадської діяльності, спрямованим на реалізацію впродовж життя людини широкого спектра

підходів, програм, ініціатив, серед яких основне місце займають Освіта для демократичного громадянства (ОДГ) та Освіта з прав людини (ОПЛ). В Україні реалізується низка ініціатив, спрямованих на посилення демократизації українського суспільства, розширення практики демократичного врядування.

Про проект

Однією з таких ініціатив є **швейцарсько-український освітній проект «Розвиток громадянських компетентностей в Україні» (DOCCU)**, який реалізується в Україні в рамках Швейцарської стратегії співробітництва для України на 2011-2014 роки, а саме в рамках її напрямку «Місьцеве самоврядування і публічні послуги». Донором проекту є Швейцарська Конфедерація, а головним виконавцем проекту - Цюріхський педагогічний університет (Швейцарія).

Головною метою проекту є підтримка сталого розвитку громадянського суспільства за допомогою поширення знань про освіту для демократичного громадянства та освіти з прав людини (ОДГ/ОПЛ) в Україні.

Проект покликаний удосконалити процес співпраці між органами державної влади, системою освіти та громадськістю для створення демократичного середовища у місцевих громадах.

Перша фаза триватиме з 1 вересня 2013 року по 30 вересня 2015 року.

У ході впровадження проекту важливою є співпраця та підтримка Адміністрації Президента України, Комітету з питань освіти і науки Верховної Ради України, Міністерства освіти і науки України, Національного агентства України з питань державної служби, Національної академії педагогічних наук України, обласних державних адміністрацій, міжнародних і громадських організацій.

Проект передбачає поширену та поглиблену імплементацію ОДГ/ОПЛ для досягнення наступних цілей:

- Посилення місцевого самоврядування за допомогою підтримки демократичних освітніх установ.
- Реалізація принципів «доброго управління» шляхом поширення знань про ОДГ/ОПЛ серед державних службовців за допомогою впровадження відповідного навчального курсу в освітні програми для підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб органів місцевого самоврядування на національному та регіональному рівнях.
- Посилення національної дискусії щодо **демократичного громадянства** на основі Хартії Ради Європи з ОДГ/ОПЛ.

Проект DOCCU має на меті впровадити ОДГ/ОПЛ на національному, регіональному та місцевому рівнях серед державних службовців та освітян, поділившись відповідними знаннями та практичним досвідом, які стануть доступними широкому загалу за допомогою стаціонарних та дистанційних форм навчання, а також поширення знань через засоби масової інформації і випуск спеціальних публікацій для державних службовців, представників органів місцевого самоврядування та освітян.

Задача DOCCU – сприяти створенню середовища, у якому пріоритетами є верховенство права та права людини, гендерна рівність, збалансований розподіл повноважень та економічна стабільність. Належне управління та гендерна рівність

є пов'язаними темами, яким ШАРС приділяє особливу увагу. Хоча обидва поняття закріплені законом, треба докласти багато зусиль для мінімізації розриву між теорією закону та реальною дійсністю.

Семінари та тренінги

НАДУ забезпечує впровадження **Компоненту 1 «Державні службовці»** проекту DOCCU на національному рівні. Проект спрямовано на розбудову громадянського суспільства в Україні з метою:

- посилення місцевого самоврядування за допомогою підтримки демократичних освітніх установ;
- реалізації принципів Good governance (належного врядування) шляхом поширення освіти для демократичного громадянства та освіти з прав людини (ОДГ/ОПЛ) серед державних службовців;
- створення і впровадження навчального курсу з ОДГ/ОПЛ в освітні програми для підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб органів місцевого самоврядування на національному та регіональному рівнях;
- посилення національної дискусії щодо демократичного громадянства на основі Хартії Ради Європи з ОДГ/ОПЛ.

Діяльність за проектом у 2014-2015 рр. передбачає проведення в НАДУ циклу з трьох триденних семінарів-тренінгів та розроблення навчального курсу з ОДГ/ОПЛ для програм підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб органів місцевого самоврядування на національному та регіональному рівнях. У 2015 році діяльність за проектом передбачає навчання на семінарах-тренінгах 40 нових майстер-тренерів з ОДГ/ОПЛ для державних службовців, та безпосереднє впровадження курсу з ОДГ/ОПЛ у систему підготовки державних службовців і посадових осіб органів місцевого самоврядування в Україні.

Програму семінару-тренінгу розроблено відповідно до Хартії Ради Європи про виховання демократичної громадянськості та освіти в області прав людини, яка була прийнята Комітетом Міністрів Ради Європи 11 травня 2010 року, з урахуванням рекомендацій та матеріалів посібників з питань освіти для демократичного громадянства та освіти з прав людини.

Тематика дидактичних семінарів для тренерів з підготовки державних службовців з питань освіти для демократичного громадянства та освіти з прав людини, а також впровадження модуля «Демократичне громадянство» за у проектом «Розвиток громадянських компетентностей в Україні» включає навчання за трьома блоками.

БЛОК 1. Освіта з питань демократичного громадянства і демократичне врядування

- Демократичне громадянство і демократичне врядування як провідні тенденції розвитку суспільства .
- Демократія: зміст і особливості. Сучасні демократії, демократичні суспільства і демократичне врядування
- Освіта для демократичного громадянства та Освіта з прав людини.

БЛОК 2. Демократичне врядування як концепція державного управління в Україні

- Сучасні концепції державного управління та державної служби.
- Розвиток професійних компетентностей державних службовців

- Демократичне врядування у щоденній практиці роботи державних службовців : переваги, проблеми, виклики та становлення.

БЛОК 3. Основи викладання курсу ОДГ/ОПЛ для державних службовців

- Навчання демократії та прав людини. Методика викладання ОДГ / ОПЛ.
- Професійні компетентності, які необхідні тренерам для викладання курсу ОДГ/ОПЛ.
- Укладання власного портфоліо тренера для підготовки державних службовців з ОДГ/ОПЛ.

Участь у проєкті візьмуть державні службовці, викладачі, працівники регіональних Центрів підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування, навчальних закладів системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців. В майбутньому проєкт передбачатиме навчання означених категорій слухачів за дистанційною та заочно-дистанційною формою.

Сподіваємось, що реалізація швейцарсько-українського проєкту «Розвиток громадянських компетентностей в Україні» (DOCCU) сприятиме утвердженню демократичних принципів державного управління, розвитку усвідомленого громадянства.

Більше інформації про проєкт Ви знайдете на сайті <http://doccu.in.ua>.